

AMO.CZ

TOHLE JE DELEGÁTŮV PRŮVODCE

TOHLE JE
DELEGÁTŮV PRŮVODCE
ECOSOC
TOHLE JE

MAGDALÉNA ROZLÍVKOVÁ
magdalena.rozlivkova@amo.cz

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání tří klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO a EU.

 studentsummit.cz

 [instagram.com/praguestudentsummit](https://www.instagram.com/praguestudentsummit)

 summit@amo.cz

 twitter.com/studentsummit

 [facebook.com/studentsummit](https://www.facebook.com/studentsummit)

 [youtube.com/studentsummit](https://www.youtube.com/studentsummit)

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu avzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Magdaléna Rozlívková

Autorka je spolupracovnicí Asociace pro mezinárodní otázky a členkou přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Autor: Magdaléna Rozlívková

Imprimatur: František Novotný

Jazyková úprava: Barbora Novotná, Vojtěch Domín

Sazba: Petra Hubatková

Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

**Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)
pro potřeby XXIV. ročníku Pražského studentského
summitu.**

© AMO 2018

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 813 460, e-mail: summit@amo.cz

IČ : 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz

Úvodní slovo	— 3
1 Základní informace o OSN	— 4
2 Základní informace o ECOSOC	— 5
2. 1 Struktura Hospodářské a sociální rady	— 5
3 ECOSOC na Summitu	— 6
3. 1 Organové specifikum	— 6
Seznam použitých zdrojů	— 7

Úvodní slovo

Vážené delegátky, vážení delegáti,
srdečně vás vítám na XXIV. ročníku projektu Pražský studentský summit a především na půdě simulované Hospodářské a sociální rady (Economic and Social Council, ECOSOC). Reálný ECOSOC je jedním z šesti hlavních orgánů Organizace spojených národů.

Tento průvodce byl připraven pro lepší orientaci v orgánech

OSN, ale hlavně k tomu, aby se rozšířily vaše obzory o reálné i simulované Hospodářské radě. Můžete zde nalézt informace mimo jiné o pozici ECOSOC ve struktuře OSN, o jeho agendách a o specifikách jeho simulace na Pražském studentském summitu. Pokud by však tento průvodce neobsahoval odpovědi na vaše otázky, neváhejte a kontaktujte nás na emailu ecosoc@amo.cz.

Za celé předsednictvo ECOSOC Vám přeji příjemné čtení a hladký průběh XXIV. ročníku.

Dalibor Stehno

předseda

1 Základní informace o OSN

Organizace spojených národů (OSN) vznikla v roce 1945 v San Franciscu a navázala na činnosti předválečné Společnosti národů. Jedná se o nejvýznamnější světovou mezinárodní organizaci, jejímž cílem je udržovat mezinárodní mír a bezpečnost, rozvíjet přátelské vztahy mezi národy, podporovat lidská práva a usilovat o mezinárodní spolupráci při řešení globálních otázek a problémů, kterým čelí mezinárodní společenství.¹ Od začátku nového tisíciletí je činnost organizace namířena na podporu světového rozvoje a naplňování nejprve Rozvojových cílů tisíciletí a následně od roku 2015 Agendy 2030 a Cílů udržitelného rozvoje.²

Základním dokumentem Organizace spojených národů je Charta OSN,³ která upravuje cíle a zásady (kap. I, čl. 1-2), členství (kap. II, čl. 3-6) a strukturu a fungování organizace. Svou činnost OSN vykonává zejména skrze šest hlavních orgánů ustanovených v Chartě OSN (kap. III, čl. 7),⁴ z nichž každý má svou důležitou roli při naplňování jejich cílů:

- *Valné shromáždění* (UNGA, kap. IV, čl. 9-22), složené ze zástupců všech, nyní 193, členských států, je vrcholným mezinárodním politickým fórem a rovněž orgánem, který významně ovlivňuje chod celé organizace. Schvaluje například její rozpočet, koordinuje práci mnohých orgánů a hraje důležitou roli ve výběru jejich členů.⁵ Ve svých výborech, šesti hlavních (jedním z nich je *Výbor pro odzbrojení a mezinárodní bezpečnost*, DISEC) a dalších speciálních,⁶ řeší na pracovní úrovni široké spektrum vymezených témat mezinárodní politiky a spolupráce. Rozhodnutí Valného shromáždění mají však pouze obecně doporučující charakter, závazná jsou jen v otázkách vnitřního fungování OSN.⁷
- *Rada bezpečnosti* (UNSC, kap. V, čl. 23-32), složená z 5 stálých členů určených Chartou OSN a 10 nestálých volených na dva roky Valným shromážděním, nese hlavní odpovědnost za udržování mezinárodního míru a bezpečnosti. Rozhodnutí UNSC mohou být právně závazná a pouze UNSC může rozhodnout o použití síly v případě, kdy se nejedná o individuální či kolektivní obranu.⁸
- *Hospodářská a sociální rada* (ECOSOC, kap. X, čl. 61-72), složená z 54 členů volených na tři roky Valným shro-

mážděním, je hlavním orgánem pro dialog o ekonomických, sociálních a environmentálních otázkách a koordinaci souvisejících politik. Koordinuje činnost celé řady organizací v systému OSN a také slouží jako hlavní platforma OSN v oblasti udržitelného rozvoje.⁹

- *Mezinárodní soudní dvůr* (ICJ, kap. XIV, čl. 92-96), složený z 15 soudců volených Valným shromážděním a Radou bezpečnosti, je hlavním soudním orgánem OSN. Řeší spory mezi členskými státy a vypracovává pro zmocněné orgány a organizace systému OSN právní posudky.¹⁰
 - *Sekretariát* (kap. XV, čl. 97-101) je výkonnou a servisní složkou, která zajišťuje realizaci rozhodnutí přijatých orgány OSN, připravuje jim odborné podklady pro jednání a odpovídá za každodenní činnost organizace.¹¹ Hlavou sekretariátu OSN je generální tajemník volený Valným shromážděním na doporučení Rady bezpečnosti; v současnosti tuto funkci zastává António Guterres, a to od začátku roku 2017 jako již devátý v pořadí.¹²
 - Úkolem *Poručenské rady* (kap. XIII, čl. 86-91) bylo zajistit přípravu tzv. svěřeneckých území na samosprávu nebo samostatnost. Vzhledem k tomu, že žádná taková území již neexistují, byla její činnost pozastavena.¹³
- Záběr OSN se však od jejího vzniku velmi rozšířil, a proto vznikla řada dalších důležitých orgánů, odborných organizací a jiných entit (programy, fondy...) začleněných v systému OSN. Mezi nimi například:
- *Rada pro lidská práva* (HRC) vznikla v roce 2007 na základě rezoluce Valného shromáždění jako jeho pomocný orgán a nahradila tak zrušenou Komisi OSN pro lidská práva. Skládá se z 47 členů volených na tři roky Valným shromážděním.¹⁴
 - *Program OSN pro životní prostředí* (UNEP) byl zřízen v roce 1972 Valným shromážděním, a je tedy přímo součástí OSN. Jeho orgány jsou výkonný ředitel, Výbor stálých zástupců a od roku 2014 Environmentální shromáždění OSN (UNEA) složené ze zástupců všech členských států OSN.¹⁵
 - *Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu* (UNESCO)

vznikla v roce 1945 jako mezinárodní organizace přidružená k OSN (odborná organizace OSN). Má vlastní orgány – Generální konferenci, Výkonnou radu a Sekretariát, v jehož čele stojí generální ředitelka – a její členská základna zahrnuje k 1. září 2018 (stále ještě) 195 států a z drtivé části se překrývá s členskými státy OSN.¹⁶

· Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) vznikl

v roce 1997 jako součást Sekretariátu OSN vedená výkonným ředitelem. Jeho činnost je řízena dvěma komisemi – Komisí OSN pro prevenci kriminality a trestní spravedlnost (CCPCJ) a Komisí OSN pro narkotika (CND), v nichž zasedají členské státy volené Hospodářskou a sociální radou OSN.¹⁷

2 Základní informace o ECOSOC

Hospodářská a sociální rada (ECOSOC) má v jádru Organizace spojených národů za cíl především věnovat se třem dimenzím udržitelného rozvoje – ekonomické, sociální a environmentální. Dále napomáhá Valnému shromáždění při podpoře mezinárodní hospodářské a sociální spolupráce.

Hospodářská a sociální rada byla zřízena Chartou OSN v roce 1945 jako jeden z šesti hlavních orgánů nově vzniklé Organizace spojených národů. ECOSOC je ústředním diskuzním fórem k projednávání mezinárodních ekonomických

i sociálních otázek. Vypracovává studie a zprávy a předkládá členským státům OSN doporučení týkající se například mezinárodních ekonomických a sociálních otázek.

ECOSOC se také podílí na přípravě velkých mezinárodních konferencí v sociální a ekonomické oblasti a následně koordinuje využití jejich závěrů. Zasedání Hospodářské a sociální rady probíhají dvakrát ročně na dvou místech. Jednou v New Yorku, kde je hlavní sídlo ECOSOC, a podruhé v Ženevě.

2.1 Struktura Hospodářské a sociální rady

ECOSOC má celkem 54 členů. Všichni jsou voleni Valným shromážděním tak, aby bylo dodrženo pevné zastoupení regionálních skupin. Pro zvolení státu je vyžadována dvoutřetinová většina hlasů. Členové mají tříleté funkční období a členství může být obnoveno okamžitě poté, co vyprší. Některé členské státy rovněž působí v komisích a výborech zřízených ECOSOC. Členy těchto komisí volí ECOSOC sám, a to na tří- nebo čtyřleté funkční období.

Předseda Hospodářské a sociální rady je volen na jeden rok a je vybírán mezi zástupci malých či středních členských států zastoupených v ECOSOC. Nynější předsedkyní je od července letošního roku diplomatka souostrovní Svatý Vincence a Grenadiny, Inga Rhonda King.

Pod ECOSOC spadá několik speciálních orgánů v čele s pěti regionálními komisemi – Evropská hospodářská komise, Hospodářská a sociální komise pro Asii a Tichomoří atd. Úkolem těchto komisí je iniciovat opatření na podporu ekonomického rozvoje příslušného regionu a posílení ekonomických vztahů mezi zeměmi.

Dalšími orgány jsou tzv. provozní komise, které se zabývají globálními problémy – například Komise o posta-

vení žen, Komise pro sociální rozvoj... Dále stálé výbory, třeba Výbor pro program a koordinaci. ECOSOC má také odborné orgány složené z vládních odborníků, jako je Skupina odborníků OSN pro geografické názvy, a odborné orgány složené z členů, kteří nejsou jmenováni svou vládou a pracují přímo pod OSN, a kteří slouží v jejich osobní působnosti, příkladem budiž Stálé fórum o domorodých otázkách.

Hospodářská a sociální rada dále dohlíží nad celou řadou subjektů systému OSN. Samostatně dohlíží nad všemi tzv. specializovanými agenturami OSN, kam spadá například i Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO).

Dále pak pod ni spadá řada různých fondů, programů, institutů a jiných subjektů, na které dohlíží spolu s Valným shromážděním. Mezi ně patří například Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), Dětský fond OSN (UNICEF) nebo Program OSN pro životní prostředí (UNEP).

Toto ukazuje, jak rozsáhlé pole působnosti ECOSOC má. Společně s Radou pro lidská práva podporuje dodržo-

vání a respektování lidských práv a svobod. ECOSOC také dojednává spolupráci s přidruženými odbornými meziná-

rodními organizacemi, jako jsou třeba Světová banka (WB) nebo Světová zdravotnická organizace (WHO).

3 ECOSOC na Summitu

V minulých letech došlo k dvouleté odmlce simulace ECOSOC na Pražském studentském summitu, jejíž místo po tuto dobu nahradila simulace Hospodářského a finančního výboru Valného shromáždění OSN (ECOFIN). Minulý rok byla ovšem simulace ECOSOC na půdě Pražského studentského summitu opět obnovena.

Letos bude probíhat jednání na téma boje proti měnové manipulaci, zaměříme se i na budoucnost dohod o volném obchodu a v rámci bodu agendy Přelidnění planety projednáme, zda-li není počet obyvatel planety Země za stávajícího využití zdrojů hraniční.

3. 1 Orgánové specifikum

Rezoluce Valného shromáždění 70/1 Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030, ve které jsou stanoveny Cíle udržitelného rozvoje, zadává ECOSOC, aby na svém každoročním Politickém fóru na vysoké úrovni o udržitelném rozvoji (High Level Political Forum on Sustainable Development) prováděla hodnocení plnění SDGs.¹⁸ Toto hodnocení, nazvané Voluntary National Review (VNR), je pro státy OSN dobrovolné a probíhá formou vystoupení vysokých představitelů státu, obvykle ministrů, s prezentací, která informuje o stavu implementace jisté části Cílů udržitelného rozvoje v dané zemi.¹⁹ Tato část je dána pro všechny stejně, a to volbou tématu fóra.

V roce 2018 mělo fórum například téma Transformace na udržitelné a odolné společnosti.²⁰ Hodnocení plnění SDGs v oblastech vymezených tématem fóra se mimo členských států

Na XXIV. ročníku Pražského studentského summitu zasedne 40 delegátů z řad středoškoláků, doplněných zástupci pozorovatelských organizací. Jednání bude probíhat hromadně; v průběhu ročníku však budou delegáti rozděleni do regionálních skupin, ve kterých budou případně pracovat. Na hladký průběh a organizaci bude dohlížet šestičlenné předsednictvo.

Nezapomeňte, že pro účast v simulovaném ECOSOC není podmínkou mít znalosti ekonomie, či být dokonalý rétor. Postačí otevřenost učit se novým věcem či snaha prosadit si své.

OSN účastní například i relevantní organizace systému OSN i vně něj.²¹

V průběhu letošního ročníku budeme na půdě ECOSOC simulovat Politické fórum na vysoké úrovni o udržitelném rozvoji a spolu s ním i VNR. Téma, na které se letos zaměříme, bude určeno předsednictvem po domluvě s delegáty v průběhu přípravných setkání. Na konferenci nejprve dojde na prezentace delegátů o stavu implementace určitých SDG v jejich státech, z nichž nejlepší budou oceněny.

Z každé regionální skupiny bude vystupovat jeden stát, jehož zástupce pro VNR připraví prezentaci ve spolupráci s místopředsedou zodpovědným za jeho regionální skupinu. Následovat bude jednání o textu ministerské deklarace a hlasování o jejím přijetí.

Seznam použitých zdrojů

- 1 About UN: Overview. United Nations [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/sections/about-un/overview/index.html>
- 2 What We Do: Promote Sustainable Development. United Nations [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/sections/what-we-do/promote-sustainabledevelopment/index.html>
- 3 Charter of the United Nations. United Nations [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/charter-united-nations/index.html>
- 4 About UN: Main Organs. United Nations [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/sections/about-un/main-organs/index.html>
- 5 General Assembly of the United Nations: Functions and powers of the General Assembly. United Nations [online]. [cit. 2017-07-20]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/ga/about/background.shtml>
- 6 General Assembly of the United Nations: Main Committees. United Nations [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/ga/maincommittees/index.shtml>
- 7 Are UN resolutions binding? United Nations [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <http://ask.un.org/faq/15010>
- 8 United Nations Security Council. United Nations [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/sc/>
- 9 ECOSOC: About Us. United Nations [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <https://www.un.org/ecosoc/en/about-us>
- 10 The Court. International Court of Justice [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <http://www.icj-cij.org/en/court>
- 11 About UN: Secretariat. United Nations [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/sections/about-un/secretariat/index.html>
- 12 United Nations Secretary General: Biography. United Nations [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <https://www.un.org/sg/en/content/sg/biography>
- 13 The United Nations and Decolonization: Trusteeship Council. United Nations [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/decolonization/trusteeship.shtml>
- 14 Human Rights Council: About Council. United Nations Human Rights: Office of the High Commissioner [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/Pages/AboutCouncil.aspx>
- 15 DESAI, B. The Advent of the United Nations Environment Assembly. ASIL Insights [online]. Washington DC: American Society of International Law, 2015, 19(2), 4 s. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <https://www.asil.org/insights/volume/19/issue/2/adventunited-nations-environment-assembly>
- 16 Who We Are: The Organization's history. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/new/en/unesco/about-us/who-we-are/history/>
- 17 About UNODC. United Nations Office on Drugs and Crime [online]. [cit. 2018-08-06]. Dostupné z: <https://www.unodc.org/unodc/en/about-unodc/index.html>
- 18 Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015: Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (A/RES/70/1). United Nations Documents [online]. [cit. 2018-08-10]. Dostupné z: undocs.org/A/RES/70/1
- 19 Voluntary National Reviews. United Nations: Sustainable Development Knowledge Platform [online]. [cit. 2018-08-10]. Dostupné z: <https://sustainabledevelopment.un.org/vnrs/>
- 20 High Level Political Forum. United Nations: Sustainable Development Knowledge Platform [online]. [cit. 2018-08-10]. Dostupné z: <https://sustainabledevelopment.un.org/hlpf/>
- 21 Tamtéž.

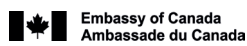

tohle je generální partner

tohle jsou TOP partneři

tohle jsou partneři

tohle jsou podporovatelé

tohle jsou mediální partneři

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

RESPEKT